

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 70.620 van 12 januari 1998
in de zaak A. 73.280/IX-631.**

In zake : Daniël PETITJEAN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat W. DAEM,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Jetselaan 32/2

tegen :

het Openbaar centrum voor maatschappelijk
welzijn van VILVOORDE.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat op 17 februari 1997 werd ingediend namens Daniël PETITJEAN door zijn raadsman W. DAEM, advocaat te Brussel, om de vernietiging te vorderen van "het besluit van 18 december 1996 (van de raad voor maatschappelijk welzijn van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde) waarbij verzoeker ambtshalve en zonder opzegging werd ontslagen met ingang van 25 november 1996";

Gelet op het arrest nr. 66.926 van 24 juni 1997 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt bevolen;

Gelet op het verzoek tot voortzetting van de procedure van de verwerende partij;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
B. THYS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 5 november 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 15 december 1997;

Gehoord het verslag van de Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. COOLS die, loco Advocaat W. DAEM verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat K. VAN ALSENOY, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur B. THYS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

1.1. Verzoeker is sinds 1 september 1972 als opsteller tewerkgesteld in het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde.

1.2. Sedert 1992 lijdt verzoeker aan "zware depressies".

1.3. Begin juli 1996 bevindt hij zich "opnieuw in een periode van acute depressie". Hij dient bij het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een medisch attest in ter verantwoording van zijn afwezigheid op het werk van 12 juli 1996 tot en met 15 augustus 1996.

1.4. Op 14 augustus 1996 meldt verzoeker zich bij zijn bestuur, "waar hij onmiddellijk naar de arbeidsgeneesheer wordt verwezen". Deze verklaart dat verzoeker gedurende drie maanden "met ziekteverlof moet worden gezonden".

1.5. Met een brief van 22 augustus 1996 vraagt de geneesheer-directeur van de arbeidsgeneeskundige dienst verzoeker vóór zijn volgende werkhervatting "een geneeskundig attest te laten worden van (zijn) neuroloog-psychiater waarin periode en frekwentie van behandeling (worden) gespecificeerd + geneeskundig verslag".

1.6. Op 14 september 1996 ontvangt verzoeker een uitnodiging van de Administratieve Gezondheidsdienst om op 1 oktober 1996 voor de pensioencommissie te verschijnen, waaraan hij gevolg geeft. Volgens verzoeker maakt hij in deze "onzekere periode" opnieuw een "zeer zware depressie" door, waarbij hij zich thuis opsluit, de telefoonstekker uittrekt en met niemand contact opneemt, noch met zijn huisarts, noch met de behandelende neuroloog.

1.7. Op 12 november 1996 neemt verzoeker telefonisch contact op met het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde en deelt mede dat hij het werk op 14 november 1996 zal hervatten.

1.8. De personeelsdienst van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn maakt onmiddellijk telefonisch een afspraak met de arbeidsgeneeskundige dienst voor een medisch onderzoek van verzoeker met het oog op diens werkhervatting na een afwezigheid van meer dan één maand. Dat medisch onderzoek wordt gepland op 13 november 1996 om 15u30. Verzoeker wordt hiervan telefonisch verwittigd.

1.9. Op 13 november 1996 laat verzoeker aan de personeelsdienst weten dat het medisch onderzoek niet kan plaatshebben "gezien hij een dringend telefoontje had gekregen".

1.10. De personeelsdienst maakt vervolgens, in samenspraak met verzoeker, een nieuwe afspraak voor een medisch onderzoek door de arbeidsgeneeskundige dienst, ditmaal gepland op 14 november 1996 om 8u45.

1.11. Op 14 november 1996 verschijnt verzoeker noch bij de arbeidsgeneesheer, noch op het werk.

1.12. Op 18 november 1996 telefoneert verzoeker met een collega en deelt hem mede "dat hij verder afwezig (blijft)".

1.13. Met een brief van 21 november 1996 stellen de voorzitter en de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn verzoeker in gebreke omdat hij geen medisch verantwoordingsattest heeft bezorgd voor zijn afwezigheid sinds 14 november 1996 en zij wijzen verzoeker erop "dat deze feiten tot een tucht-procedure kunnen leiden".

1.14. Op 25 november 1996 verneemt verzoeker van de Administratieve Gezondheidsdienst dat hij niet voldoet aan de voorwaarden om vervroegd te worden gepensioneerd.

Verzoeker neemt contact op met de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en deelt hem mede dat hij met een geneesheer heeft afgesproken "die waarschijnlijk in de namiddag zal langskomen en (...) een medisch attest zal afleveren vanaf 25 november". Hij stelt de secretaris tevens de vraag "hoe hij zich uit de moeilijkheden moet redden". Op de wedervraag van de secretaris "of hij de laatste dagen, vanaf 14.11.96 een geneesheer (heeft) gecontacteerd",

antwoordt verzoeker negatief. De reden hiervoor was "dat hij de voorbije periode 'geflipt' had".

Op 25 november wordt door een geneesheer aan verzoeker een medisch attest afgeleverd ter verantwoording van zijn afwezigheid op het werk vanaf 25 november 1996 tot en met 6 december 1996.

1.15. Op dezelfde dag stelt de secretaris een verslag op over de "onwettige afwezigheid van dhr. PETITJEAN".

1.16. Op 26 november 1996 neemt de raad voor maatschappelijk welzijn kennis van het verslag van de secretaris en beslist "dhr. PETITJEAN Daniël, uit te nodigen op de volgende raadszitting d.d. 17.12.1996 om hem te horen betreffende zijn niet gewettigde afwezigheid tussen 14 november 1996 en 26 november 1996, in verband met de toepassing van de ordemaatregel van ambtshalve ontslag bij een ongeoorloofde afwezigheid van tien kalenderdagen".

1.17. Met een brief van 12 december 1996 laat de raadsman van verzoeker aan de voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn weten dat verzoeker is opgenomen in het Psychiatrisch Ziekenhuis Sancta Maria te Sint-Truiden. Hij vraagt het verhoor van verzoeker uit te stellen.

Een psychiater van dat ziekenhuis verklaart dat verzoeker "werkonbekwaam is vanaf woensdag, 11/12/96 tot en met zondag, 5/1/1997".

1.18. Met een brief van 13 december 1996 delen de voorzitter en de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan de raadsman van verzoeker mede dat geen uitstel wordt verleend, daar het verzoeker is toegestaan zijn verweermiddelen schriftelijk mede te delen en de raadsman van verzoeker ter

zitting mondeling verzoeker kan verdedigen, zonder dat verzoeker aanwezig moet zijn.

1.19. Op 17 december 1996 wordt de raadsman van verzoeker door de raad voor maatschappelijk welzijn gehoord over de onwettige afwezigheid van meer dan tien kalenderdagen die verzoeker ten laste wordt gelegd.

Hij dient een memorie van verdediging in waarin hij betoogt dat de afwezigheid van verzoeker tijdens de periode van 14 tot 24 november 1996 en het niet indienen van een medisch verantwoordingsattest voor deze periode, te wijten waren aan "een hevige acute depressie". Hij argumenteert verder dat de overheid dient te onderzoeken of het niet-hervatten van de dienst niet door een geldige reden wordt verantwoord: het feit dat geen medisch attest wordt voorgelegd, sluit niet noodzakelijk het bestaan van een geldige reden uit. Wanneer bovendien de oorzaak van de afwezigheid van medische attesten toe te schrijven is aan de ziekte van de ambtenaar, dan is de overheid niet gerechtigd te besluiten dat de ambtenaar zonder geldige reden afwezig is geweest.

1.20. Na het verhoor beslist de raad voor maatschappelijk welzijn, eveneens op 17 december 1996, bij geheime stemming en met tien stemmen voor en één onthouding, verzoeker "bij wijze van ordemaatregel ambts-halve en zonder opzegging te (ontslaan) met ingang van 25.11.1996".

Deze beslissing steunt op de volgende overwegingen :

"Gelet op het dossier van dhr. PETITJEAN, bevattende bovenvermelde punten;

Gelet op de memorie van verdediging van heden;

Gelet op de bespreking van de memorie van verdediging door de raad, waaruit blijkt dat :

- de verklaring dat dhr. PETITJEAN zich opsluit en geen telefonische gesprekken voert door de feiten wordt weerlegd (cfr. verslag secretaris dd. 25.11.96)

- dat het medisch attest opgemaakt op 25.11.1996 een afwezigheid wegens ziekte dekt van 25.11.96 tot 6.12.96 en dat volgend medisch attest werd afgeleverd op 9.12.96 tot 31.12.96.

Overwegende dat voor de afwezigheid van dhr. PETITJEAN van 14.11.96 tot en met 24.11.1996, zijnde 11 dagen, er geen geldige reden aan het O.C.M.W. werd bezorgd;

Overwegende dat dhr. PETITJEAN zelf in staat werd gesteld zijn afwezigheid te wettigen, doordat het O.C.M.W. tot tweemaal toe een afspraak voor dhr. PETITJEAN bij de arbeidsgeneesheer had vastgelegd; telkenmale in overleg met dhr. PETITJEAN;

Overwegende dat dhr. PETITJEAN tot tweemaal toe op deze afspraak niet is komen opdagen;

Overwegende dat dhr. PETITJEAN geen gevolg heeft gegeven aan de onderrichtingen van de Geneesheer-Directeur van MEDIV naar aanleiding van zijn schrijven van 22 augustus 1996;

Verwijzend naar de wetgeving op het rijkspersoneel, het administratief statuut van het stadspersoneel en het administratief statuut van het O.C.M.W. personeel : 'Ambtshalve en zonder opzegging wordt uit zijn ambt ontslagen, de ambtenaar die zonder geldige reden binnen tien kalenderdagen na een geoorloofde afwezigheid de dienst niet hervat'.

Aangezien de orde werd verstoord;

Aangezien het onmogelijk is de organisatie van de dienst te plannen, zonder dat het bestuur weet heeft van afwezigheidsredenen en afwezigheidsperiodes van dhr. PETITJEAN;

Gelet op art. 111 van de wet van 8.7.1976 betreffende de O.C.M.W.;

Op voorstel van de voorzitter om over te gaan tot het nemen van de ordemaatregel m.n. het ambtshalve en zonder opzegging ontslagen van dhr. PETITJEAN Daniël met ingang van 25.11.1996".

1.21. Die beslissing wordt met een aangetekende brief van 18 december 1996 tegen ontvangstbewijs aan verzoeker en aan zijn raadsman betekend.

1.22. Met een brief van 27 januari 1997 laat de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant aan de voorzitter van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde weten dat de beslissing mag worden uitgevoerd;

2. Over het werkelijke voorwerp van het verzoek.

2.1. Overwegende dat verzoeker in zijn verzoekschrift het voorwerp van zijn beroep omschrijft als "het besluit van 18 december 1996 waarbij verzoeker ambtshalve en zonder opzegging werd ontslagen met ingang van 25 november 1996"; dat in het arrest nr. 66.926 van 24 juni 1997 waarbij de schorsing werd bevolen, er reeds op werd gewezen dat verzoeker in werkelijkheid de beslissing bestrijdt van 17 december 1996 van de raad voor maatschappelijk welzijn van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde, waarbij hij, met ingang van 25 november 1996, ambtshalve werd ontslagen en die hem met een brief van 18 december 1996 werd betekend;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1.1. Overwegende dat verzoeker in zijn enig middel de schending van artikel 112, 4°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel aanvoert; dat hij ten deze stelt :

"9. Artikel 112, 4° van het Koninklijk Besluit houdende het statuut van het Rijkspersoneel bepaalt dat een rijksambtenaar ambtshalve en zonder opzegging deze hoedanigheid verliest wanneer hij zonder geldige reden zijn post verlaat en meer dan tien dagen afwezig blijft.

In zijn arrest van 20 oktober 1989 besliste de Raad van State dat de overheid een verkeerde toepassing maakt van het hierboven geciteerde artikel wanneer zij nalaat te onderzoeken of een ambtenaar die aan fysische stoornissen lijdt geen geldige reden had om zijn dienst niet te hervatten (R.v.St., nr. 33.268, 20 oktober 1989, R.A.C.E., 1989, z.p.).

In casu beperkt verwerende partij zich ertoe vast te stellen dat er voor de afwezigheid van verzoeker voor de periode van 14 november 1996 tot en met 24 november 1996 geen attest werd bezorgd.

10. Nochtans had verwerende partij kennis van de zware depressie die verzoeker doormaakte. Verzoeker leverde een medisch attest af voor de periode van 12 juli tot en met 15 augustus 1996. Het is verwerende partij zelf die verzoeker op 14 augustus 1996 naar de arbeidsgeneesheer stuurt waarbij hem door de arbeidsgeneesheer opnieuw een medisch attest wordt

afgeleverd voor de periode van 14 augustus 1996 tot 14 november 1996. Daarenboven moest verzoeker op 1 oktober 1996 voor de pensioencommissie verschijnen die moest beslissen of verzoeker vroegtijdig gepensioneerd kon worden. Verwerende partij heeft derhalve nagelaten verder te onderzoeken of verzoeker zich nog steeds in een periode van depressie bevond zodat hij een geldige reden had om afwezig te zijn.

11. De oorzaak van het niet afleveren van een medisch attest is precies toe te schrijven aan de ziekte van verzoeker. Zoals blijkt uit de feitelijke uiteenzetting was verzoeker dermate depressief dat hij het initiatief niet kon nemen om een medisch attest af te leveren. Toen verzoeker naderhand contact opnam met zijn geneesheer kon deze hem geen medisch attest afleveren voor de voorbije periode.

In haar arrest van 26 mei 1993 besliste de Raad van State dat wanneer de oorzaak van een vertraging in het overzenden van medische attesten niet toe te schrijven is aan de ziekte van de ambtenaar het bestuur kan oordelen dat de ambtenaar zonder geldige reden afwezig was (R.v.St., nr. 24.986, 23 januari 1985, R.A.C.E., 1985, z.p.). A contrario kan derhalve gesteld worden dat wanneer de reden van het niet overmaken van een medisch attest precies te wijten is aan de ziekte van de ambtenaar het bestuur niet zonder verder onderzoek kan besluiten dat de ambtenaar onwettig afwezig was.

12. Artikel 112, 4° van het Koninklijk Besluit van 2 oktober 1937 is dan ook geschonden. Verzoeker vraagt om deze reden de nietigverklaring van het genoemd besluit van 18 december 1996";

3.1.2. Overwegende dat verzoeker ten onrechte verwijst naar artikel 112, 4°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel; dat deze bepaling in de voorliggende zaak niet ter zake is; dat uit verzoekers betoog duidelijk blijkt dat hij de schending inroept van de statutaire bepaling die in de bestreden beslissing op hem werd toegepast en naar luid waarvan de ambtenaar die zonder geldige reden binnen tien dagen na een geoorloofde afwezigheid de dienst niet heeft hervat, ambtshalve en zonder opzegging uit zijn ambt wordt ontslagen; dat deze statutaire bepaling vervat is in artikel 120 van het administratief statuut van het personeel van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde dat luidt als volgt :

"Worden ambtshalve en zonder opzeggingstermijn door de Raad ontslagen de personeelsleden die :
(...)
- na een geoorloofde afwezigheid, zonder geldige redenen, hun dienst binnen de 10 dagen niet hervatten;
(...)"

3.1.3. Overwegende dat verzoeker stelt dat de verwerende partij ten onrechte toepassing heeft gemaakt van voormelde statutaire bepaling, omdat zijn afwezigheid op de dienst van 14 tot en met 25 november 1996 te wijten was aan een zware depressie die er tevens de oorzaak van was dat hij niet bij machte was een medisch verantwoordingsattest in te dienen, dat de verwerende partij op de hoogte was van zijn ziekte-toestand daar zij hem op 14 augustus 1996 naar de arbeidsgeneesheer had gezonden en deze laatste hem een ziekteverlof van drie maanden had opgelegd en daar hij op 1 oktober 1996 nog voor de pensioencommissie van de Administratieve Gezondheidsdienst was moeten verschijnen voor een medisch onderzoek met het oog op een mogelijke vroegtijdige oppensioenstelling wegens medische ongeschiktheid; dat verzoeker de verwerende partij verwijt dat zij heeft nagelaten te onderzoeken of verzoeker zich vanaf 14 november 1996 nog steeds in een toestand van depressie bevond zodat hij een geldige reden had om afwezig te zijn;

3.1.4. Overwegende dat het ontslag van ambtswege, bedoeld in de voormelde statutaire bepaling een maatregel is die genomen wordt in het belang van de dienst en steunt op de gedachte dat de ambtenaar die na een geoorloofde afwezigheid zijn dienst niet hervat en meer dan tien kalenderdagen afwezig blijft, geacht wordt vrijwillig uit dienst te zijn getreden; dat in de voorliggende zaak de concrete gegevens aantonen dat de verwerende partij op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen, niet kon ervan uitgaan dat verzoeker vrijwillig uit dienst was getreden; dat, zoals

verzoeker stelt, de verwerende partij kennis had van zijn ziekte-toestand vóór 14 november 1996; dat de verwerende partij zelf verzoeker op 14 augustus 1996, toen die het werk wilde hervatten na een ziekteverlof van langer dan één maand naar de arbeidsgeneesheer had gezonden, die verzoekers ziekteverlof met drie maanden verlengde; dat verzoeker bovendien op 1 oktober 1996 medisch onderzocht werd door de pensioencommissie van de Administratieve Gezondheidsdienst met het oog op een mogelijke vervroegde oppensioenstelling wegens medische redenen; dat verzoeker op 18 november 1996 een collega telefonisch heeft gecontacteerd en hem medegedeeld heeft "dat hij verder afwezig bleef", zonder ook maar te insinueren dat hij niet langer in dienst wenste te blijven; dat verzoeker op 25 november 1996, nadat hij kennis had genomen van de beslissing van de Administratieve Gezondheidsdienst dat hij niet voldeed aan de voorwaarden om vroegtijdig te worden gepensioneerd, contact heeft opgenomen met de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn; dat uit het relaas dat de secretaris geeft over zijn onderhoud met verzoeker in het verslag van 25 november 1996 blijkt dat verzoeker toen zijn afwezigheid op de dienst en het ontbreken van een verantwoordingsattest daarvoor, toeschreef aan zijn ziekte-toestand en dat hij vanaf dan zijn afwezigheid wilde verantwoorden met een nieuw doktersattest; dat vanaf 25 november 1996 verzoekers afwezigheid terug gedekt is door medische attesten; dat met een brief van 12 december 1996 de raadsman van verzoeker aan de voorzitter van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde heeft laten weten dat verzoeker opgenomen was in een psychiatrisch ziekenhuis; dat ter zitting van 17 december 1996 de raadsman van verzoeker betoogd heeft dat de niet-verantwoorde afwezigheid van verzoeker van 14 tot en met 24 november 1996 te wijten was aan de ononderbroken ziekte-toestand van verzoeker en dat het niet-indienen van een medisch verantwoordingsattest voor die periode

zijn oorzaak vond in die ziekte-toestand zelf : ("een hevige acute depressie");

3.1.5. Overwegende dat deze concrete feitelijke gegevens genoegzaam het vermoeden weerleggen dat verzoeker niet langer in dienst wenste te blijven; dat verzoekers houding dan ook geen reden kon zijn om hem, met toepassing van artikel 120 van het administratief statuut van het personeel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, te ontslaan; dat verzoekers middel voor zover het de schending inroept van de voormelde bepaling, gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt "het besluit van 18 december 1996 (van de raad voor maatschappelijk welzijn van het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde) waarbij (Daniël PETITJEAN) ambtshalve en zonder opzegging werd ontslagen met ingang van 25 november 1996";

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twaalf januari 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van
		de Raad van State,
	J. BAERT,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.